

Sygn. akt I C 1873/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Eliza Skotnicka

Protokolant: Małgorzata Schick

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2014 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko B. G.

o zapłatę 10 000 zł i 800 euro (wartość przedmiotu sporu 13 342 ,-zł)

I. zasądza od pozwanego B. G. na rzecz powoda P. S. kwotę 800 (osiemset) euro wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 5 grudnia 2012r.,

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 771,25 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. wyrokowi w punkcie I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygnatura akt IC 1873/13

UZASADNIENIE

Powód P. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 10 000,- zł oraz kwoty 800,- euro wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 5 grudnia 2012 r. oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwu podał, że w dniu 14 maja 2010 r. pożyczył pozwanemu kwotę 10 000,- zł na zakup towaru celem doinwestowania prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej. Strony uzgodniły, że z tytułu pożyczki pozwany będzie dzielił się z powodem zyskiem ze sprzedaży towaru. Strony nie spisały na tę okoliczność żadnej umowy, nie ustaliły również terminu zwrotu pożyczki i podziału zysku. Pieniądze w kwocie 10000,- zł powód wraz z żoną wręczył pozwanemu w jego sklepie. Pozwany nie zwrócił powodowi pożyczonej kwoty 10000,- zł. W lutym 2011r. powód zaproponował pozwanemu wspólny wyjazd do Niemiec w celu zrobienia zakupów. Pozwany nie posiadał pieniędzy na ten cel, w związku z czym powód pożyczył mu kwotę 800,- euro. Pozwany nigdy nie zaprzeczał, aby powód pożyczył mu przedmiotową kwotę, mimo to do dnia dzisiejszego nie dokonał zwrotu pożyczki. Brak zwrotu pożyczki kwoty 800,- euro usprawiedliwiał brakiem środków finansowych. Powód wezwał pozwanego do zapłaty udzielonej pożyczki pismem z dnia 5 listopada 2012r., wyznaczony w wezwaniu termin upłynął bezskutecznie.

Powód domagał się przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron oraz przesłuchania świadka M. S. na okoliczność zawarcia z pozwanym umowy pożyczki, wskazując że początkiem dowodu na piśmie mogą być notatki urzędowe sporządzone przez funkcjonariusza Policji opisujące treść nagrania.

Pozwany B. G. na rozprawie w dniu 11 marca 2014r. przyznał, że pożyczył od powoda kwotę 800,- euro i w tym zakresie uznał powództwo. Jednocześnie pozwany kategorięcznie zaprzeczył, by pożyczał od powoda kwotę 10 000,- zł, zarzucając że nie było żadnej pożyczki, nie było też żadnych świadków ani pisemnej umowy. Pozwany nie wyraził zgody na dopuszczenie dowodu z zeznań świadków i przesłuchania stron na okoliczność zawarcia umowy pożyczki na kwotę 10000,- zł, gdyż, jak wskazał, takiej umowy nie zawierał i nie ma żadnych świadków na okoliczność jej zawarcia.

Sąd ustalił:

Powód P. S. wezwał pozwanego B. G. do zwrotu pożyczki w kwocie 10 000,- zł oraz w kwocie 800,- euro w terminie 5 dni licząc od otrzymania wezwania. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 27 listopada 2012r.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 5.11.2012r. k. 29;
- potwierdzenie nadania i odbioru przesyłki k. 30 i 31.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części uznanej przez pozwanego, tj. w kwocie 800,- euro. Zgodnie bowiem z art. 213 § 2 k.p.c. Sąd był związany uznaniem powództwa. Z tego też względu zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 800,- euro wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 grudnia 2012 r. O odsetkach orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu i w oparciu o art. 481§1 k.c., przyjmując, że zgodnie z art. 455 k.c. pozwany został wezwany do zwrotu pożyczki w terminie 5 dni licząc od dnia doręczenia mu wezwania tj. od dnia 27 listopada 2012r., czyli najpóźniej w dniu 2 grudnia 2012r. Stąd w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia pozwany pozostawał od dnia 3 grudnia 2012r., a co za tym idzie żądanie zasądzenia odsetek ustawowych liczonych od dnia 5 grudnia 2012r. było w pełni uzasadnione. Wyrokowi w części obejmującej roszczenie uznane przez pozwanego nadano rygor natychmiastowej wykonalności (art. 333 § 1 pkt 2k.p.c.).

Istotę sporu w sprawie stanowiło ustalenie, czy powód udzielił pozwanemu w dniu 14 maja 2010 r. pożyczki w kwocie 10.000,- zł. Zgodnie z art. 720 § 2 k.c. umowa pożyczki, której wartość przenosi 500 zł, powinna być stwierdzona pismem. Forma pisemna w tym przepisie została zastrzeżona ad probationem, co oznacza, że wykładnia tego przepisu musi uwzględniać jego powiązania z art. 74 k.c. oraz z art. 246 k.p.c. Według art. 74 § 1 k.c. zastrzeżenie formy pisemnej bez rygoru nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Mimo niezachowania formy pisemnej przewidzianej dla celów dowodowych (ad probationem), art. 74 § 2 k.c. wyjątkowo dopuszcza dowód ze świadków lub dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności prawnej, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę albo jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą pisma.

Uprawdopodobnienie w procesie cywilnym uregulowane zostało w ogólności w art. 243 k.p.c. Przykładem środka uprawdopodobnienia za pomocą pisma, zwanego też w doktrynie początkiem dowodu na piśmie, jest m.in. niepodpisany wydruk komputerowy, prywatna notatka, adnotacja na marginesie, projekt umowy, list, a zatem każde pismo, które nie jest dokumentem, ale które zawiera określoną treść oraz pozwala na ustalenie, od kogo pochodzi. W orzecznictwie przyjmuje się, że początkiem dowodu na piśmie, czyli dokumentem wykazującym, iż czynność została dokonana, może być każdy dokument, **którego treść bezpośrednio lub pośrednio wskazuje na fakt dokonania czynności**. Nie jest konieczne, aby pismo to pochodziło od strony, przeciwko której taki dowód będzie prowadzony, ani też aby było podpisane przez jedną ze stron (wyr. SN z dnia 29 września 2004 r., II CK 527/03, Lex nr 174143).

Przedłożone do akt sprawy kserokopie notatek urzędowych oraz konfrontacji stron postępowania w postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez funkcjonariuszy policji nie stanowią, w ocenie Sądu, środka, który uprawdopodobnia fakt zawarcia przez strony umowy pożyczki na kwotę 10000,- zł w rozumieniu art. 74 § 2 k.c.

Wbrew twierdzeniom powoda z notatki urzędowej sporządzonej w dniu 12 marca 2012r. przez funkcjonariusza policji, zawierającej relację z odsłuchanych dwóch nagrań dostarczonego przez P. S., nie wynika fakt zawarcia spornej umowy. Z relacji tego nagrania wynika, że pozwany w rozmowie z żoną powoda M. S. przyznał konieczność zwrotu pożyczki, oświadczył że musi sprzedać działkę i jak będzie miał pieniądze to zwróci, lecz nie wymienia kwoty zobowiązania. Podobnie w drugim nagraniu pozwany, przyznając obowiązek zwrotu pożyczki nie wymienia żadnych kwot. W postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez Policję pozwany konsekwentnie i kategorycznie zaprzeczał twierdzeniom powoda co do zawarcia z powodem umowy pożyczki kwoty 10 000,- zł. Przyznawał jedynie fakt zawarcia umowy pożyczki kwoty 800,- euro. Bezspornie obie strony wskazywały, że nie było świadków na okoliczność zawarcia umowy pożyczki na kwotę 10 000,- zł, a także że umowa nie została sporządzona w formie pisemnej. Procesowe skutki niezachowania tej formy reguluje art. 246 k.p.c., stwierdzający, że gdy spór dotyczy czynności prawnej, dla której przewidziana była forma dla celów dowodowych, dopuszczalny jest dowód ze świadków lub przesłuchania stron na fakt dokonania czynności w wypadku, gdy dokument obejmujący czynność został zagubiony, zniszczony lub zabrany przez osobę trzecią, a także w wypadkach określonych w kodeksie cywilnym, a więc w wypadkach wymienionych w art. 74 § 2 k.c. Z treści powyższego przepisu wynika zatem, że jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą pisma, to zakaz prowadzenia dowodu ze świadków i ze stron co do faktu dokonania tej czynności prawnej oraz jej treści nie obowiązuje.

W sprawie niniejszej, istotne znaczenie ma to, że fakt udzielenia przez powoda pożyczki kwoty 10 000,- zł pozwanemu nie został uprawdopodobniony za pomocą dołączonych do akt notatek urzędowych oraz protokołów przesłuchania stron i ich konfrontacji przeprowadzonej w postępowaniu wyjaśniającym. Żaden z tych dokumentów nie uprawdopodobnia faktu zawarcia przez strony spornej umowy pożyczki na kwotę 10000,- zł. Podkreślić należy, że pozwany przyznał, iż pożyczył od powoda kwotę 800,- euro oraz, że pożyczki tej nie zwrócił. Okoliczność ta nie pozwala więc wyprowadzić z notatki urzędowej z dnia 12 marca 2012r. (k. 12) dalszych wniosków, na które powołuje się powód. Oświadczenie pozwanego, że zwróci powodowi pożyczkę, jak sprzeda nieruchomość, w sytuacji gdy nie wymienia on kwoty zadłużenia, nie pozwala na przyjęcie, że uprawdopodobniony został fakt dokonania spornej czynności prawnej. Pozwany konsekwentnie przyznawał, że obciąża go dług wobec powoda z tytułu pożyczki kwoty 800,- euro i równie konsekwentnie zaprzeczał, by pożyczał od powoda kwotę 10000,- zł. Przedstawione przez powoda dokumenty nie wskazują więc, chociażby pośrednio, na fakt zawarcia pomiędzy stronami umowy pożyczki na kwotę 10 000,- zł.

Z tego też względu w ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom powoda, w sprawie nie zachodzi wypadek wymieniony w art. 74 § 2 k.p.c. w postaci istnienia początku dowodu na piśmie. Jednocześnie pozwany nie wyraził zgody na dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z osobowych źródeł dowodowych, zarzucając że sporna umowa nie została zawarta i nie było żadnych świadków tej czynności. W konsekwencji tego, zdaniem Sądu, przeprowadzenie dowodów z zeznań świadka i przesłuchania stron było niedopuszczalne na podstawie art. 74 § 2 k.c., co skutkowało oddaleniem wniosków powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. S. oraz przesłuchania stron.

Na marginesie zauważyć należy, że zawnioskowane przez powoda dowody niewiele wniosłyby do sprawy. Strony bowiem obstawały przy swoich, wzajemnie sprzecznych, stanowiskach, także podczas czynności konfrontacji przeprowadzonej w postępowaniu wyjaśniającym. Natomiast wiarygodność świadka M. S. – żony powoda, może być wątpliwa. Wątpliwości budzi również okoliczność wskazana w uzasadnieniu pozwu, że M. S. była świadkiem wręczania pozwanemu kwoty 10 000,- zł, zważywszy, że podczas czynności konfrontacji przeprowadzonej w postępowaniu wyjaśniającym w dniu 30 kwietnia 2012r. powód P. S. zeznał: „B. G. kłamie odnośnie pożyczania mu 10000,- zł, pewnie dlatego, że na tą kwotę **nie ma żadnych świadków**, jak również nie spisaliśmy żadnej umowy” (k. 11).

Mając na uwadze, że pozwany nie wyraził zgody na przesłuchanie świadka i stron na okoliczność zawarcia umowy pożyczki kwoty 10000,- zł, a także przyjmując że dokumenty dołączone do pozwu nie mogły być uznane za początek dowodu na piśmie, z uwagi na dyspozycję art. 246 k.p.c. w zw. z art. 74 § 2 k.c. Sąd oddalił wnioski powoda o przesłuchanie świadka i stron, jako niedopuszczalne. Sąd oddalił także wniosek o dopuszczenie dowodu z postępowania sprawdzającego prowadzonego przez KP w N., gdyż przepisy postępowania cywilnego nie przewidują dowodu z innego postępowania.

W konsekwencji w oparciu o art. 720 § 2 k.c., art. 74 § 1 i 2 k.c. oraz art. 246 k.p.c., powództwo w części dotyczącej żądania zwrotu pożyczki w kwocie 10000,- zł, jako nieudowodnione według zasad wyrażonych w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., podlegało oddaleniu.

O kosztach orzeczono po myśli art. 100 k.p.c., przyjmując, że powód wygrał proces w 25%, i poniósł koszty postępowania w łącznej kwocie 3085,- zł, na którą składały się kwota 668,- zł z tytułu uiszczonej opłaty sądowej oraz kwota 2417,- zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego i uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Jednocześnie pozwany nie poniósł żadnych kosztów postępowania. Stąd obciążał go obowiązek zwrotu powodowi kwoty 771,25 zł (3085,- zł x 25%).